

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**BÁO CÁO TÓM TẮT SÁNG KIẾN**

1. Tên sáng kiến: Biện pháp nâng cao chất lượng dạy học phân môn Tập làm văn lớp 3.

2. Mục tiêu của sáng kiến: Tìm hiểu, nghiên cứu các biện pháp giúp giáo viên giảng dạy phân môn Tập làm văn lớp 3 hiệu quả, sinh động; học sinh hiểu và thực hiện tốt các yêu cầu trong tiết dạy đạt hiệu quả; học sinh học tập tích cực, viết đúng yêu cầu các đề bài văn, biết diễn đạt thành đoạn văn theo đề bài. Từ đó góp phần nâng cao chất lượng phân môn Tập làm văn lớp 3 cũng như góp phần vào việc giáo dục học sinh ý thức tự học, yêu thích môn Tiếng Việt.

3. Mô tả nội dung sáng kiến.

Để thực hiện sáng kiến, tôi bắt đầu tiến hành khảo sát thực trạng việc dạy học phân môn Tập làm văn lớp 3. Từ đó, tôi thấy được những khó khăn, hạn chế cũng như những nguyên nhân dẫn đến hạn chế đó và đề ra biện pháp khắc phục cụ thể.

- Tôi mở chuyên đề về phân môn Tập làm văn lớp 3 chia sẻ trong tổ chuyên môn, dự giờ giáo viên trong khối, trao đổi chia sẻ ý kiến những kinh nghiệm, khó khăn khi giảng dạy để từ đó tôi tổng hợp và phân tích những thuận lợi và khó khăn gặp phải khi giảng dạy phân môn này.

- **Sử dụng linh hoạt các hình thức hoạt động và phương pháp trong tiết dạy tập làm văn:** Mỗi tiết Tập làm văn là một hệ thống bài tập có tính định hướng, gợi mở, với nhiều dạng bài: nghe - nói, nói - viết, nghe - nói - viết... Vì vậy, giáo viên có thể bám sát mục đích, yêu cầu của tiết dạy, bài dạy để xây dựng thiết kế nhiều phương pháp, hình thức dạy học tích cực, sinh động để tạo được không khí học tập phát huy được tính tích cực, sáng tạo của học sinh. Với các hình thức dạy học nhằm cuốn hút học sinh vào các hoạt động học tập một cách chủ động tích cực. Ví dụ: Phương pháp vấn đáp, phương pháp đàm thoại, phương pháp thảo luận nhóm, phương pháp thuyết trình, phương pháp trò chơi, phương pháp sắm vai, phóng viên,...

- **Chú trọng "tích hợp - lồng ghép" khi dạy phân môn tập làm văn lớp 3:** Khi dạy tập làm văn giáo viên cần hiểu rõ tính tích hợp giữa các phân môn trong môn Tiếng Việt như: Tập đọc, Kể chuyện, Chính tả, Luyện từ và câu, Tập viết để giảng dạy và tạo đà cho học sinh học tập tốt phân môn Tập làm văn. Mọi quan hệ này thể hiện rõ trong cấu trúc của sách giáo khoa: các bài học được biên soạn theo chủ đề, chủ điểm, hai đơn vị học xoay quanh một chủ điểm ở tất cả các phân môn.

- **Dạy học theo quan điểm giao tiếp:** Dạy học theo quan điểm giao tiếp là hình thành cho học sinh kỹ năng diễn đạt thông qua các bài học, hình thành thói quen ứng xử trong giao tiếp hàng ngày với thầy cô, cha mẹ, bạn bè và mọi người xung quanh. Vì thế giáo viên cần tạo điều kiện khuyến khích học sinh phát biểu để phát triển ngôn ngữ diễn đạt từ đó hình thành khả năng giao tiếp tốt và kỹ năng diễn đạt khi viết văn. Ví dụ: Khi dạy những dạng bài tập làm văn phát triển kỹ năng nói như những đoạn đối thoại của các nhân vật, giáo viên hạn chế việc học sinh dựa vào sách để đọc mà thay vào đó các em cần nắm vững nội dung chính của các câu đối thoại từ đó biến thành ngôn ngữ nói của mình để phân giao tiếp được tự nhiên, gần gũi, tăng hiệu quả hơn. Có những dạng bài kể chuyện giáo viên cũng nên hướng dẫn học sinh

nắm nội dung chính của câu chuyện từ đó sử dụng ngôn ngữ của mình để biến thành lời kể giúp câu chuyện hay hơn, gần gũi, câu chuyện sinh động, lời kể nhẹ nhàng hơn.

- **Dạy học phối kết hợp các hoạt động ngoài giờ lên lớp:** Các hoạt động ngoại khoá giúp học sinh có những hiểu biết ngoài kiến thức được học trong chương trình chính khoá. Do đó việc phối kết hợp với các hoạt động ngoài giờ lên lớp là rất cần thiết để giúp cho việc dạy phân môn Tập làm văn mang đến sự hứng thú, hấp dẫn, lôi cuốn học sinh nhiều hơn. Ví dụ: Khi tổ chức tham quan khu di tích Đền thờ Bác, Bến Nhà Rồng giáo viên cần liên hệ giúp học sinh chú ý về tình cảm công ơn của Bác để khi các em viết đề văn về Bác Hồ sẽ liên hệ vào giúp bài văn hay hơn. Khi tổ chức các hoạt động vệ sinh hay bảo vệ môi trường giáo viên cần lưu ý học sinh những việc đã làm để khi viết dạng bài văn bảo vệ môi trường sẽ được hay và thực tế hơn.

- **Xây dựng hệ thống câu hỏi gợi ý trước khi viết văn:** Các bài Tập làm văn nói- viết thường có câu hỏi gợi ý, các câu hỏi này sắp xếp hợp lí như một dàn bài của một bài Tập làm văn; học sinh dựa vào gợi ý để luyện nói, sau đó viết thành một đoạn văn ngắn. Giáo viên cần cho học sinh đọc toàn bộ các câu gợi ý để hiểu rõ và nắm vững nội dung từng câu; từ đó giúp các em trình bày đoạn văn rõ ràng, mạch lạc đủ ý, đúng từ, đúng ngữ pháp. Giúp học sinh nắm vững nội dung từng câu hỏi gợi ý sẽ hạn chế được việc trình bày ý trùng lặp, chồng chéo, không có sự liên kết giữa các ý với nhau.

- **Ứng dụng công nghệ thông tin trong tiết dạy:** Ứng dụng công nghệ thông tin để tạo ra những hoạt động đa dạng, hấp dẫn, tạo hứng thú cho người học, minh họa cho nội dung kiến thức giúp học sinh dễ hiểu, dễ hoạt động dẫn đến tiết dạy sinh động.

- Từ những kinh nghiệm trên, các lớp tiến hành áp dụng vào việc dạy phân môn Tập làm văn lớp 3, ghi nhận tiếp tục những thuận lợi, khó khăn, thái độ học tập của học sinh, để tổng kết rút kinh nghiệm về tính hiệu quả của sáng kiến.

4. Phạm vi áp dụng: Sáng kiến được áp dụng rộng rãi trong nhà trường và được nhân rộng ra các trường trong địa bàn thành phố Trà Vinh cũng như các trường ngoài tỉnh để cùng tham khảo và nâng cao chất lượng giảng dạy phân môn Tập làm văn lớp 3.

5. Thời gian áp dụng: Từ tháng 9 năm 2020 đến tháng 5 năm 2021.

6. Hiệu quả sáng kiến:

Kết quả viết đoạn văn qua các kì thi của học sinh khối 3 như sau:

Đầu năm	Cuối học kì I	Cuối học kì II
HS viết không đạt: 50/185	HS viết không đạt: 20/185	HS viết không đạt: 0/184
HS viết đạt: 95/185	HS viết đạt: 100/185	HS viết đạt: 104/184
Học sinh viết tốt: 40/185	Học sinh viết tốt: 65/185	Học sinh viết tốt: 80/184

(Số học kì II của khối giảm 1 học sinh so với học kì I)

Cùng với kết quả trên, sáng kiến góp phần giúp giáo viên giảng dạy nhẹ nhàng và sinh động hơn; học sinh tích cực, chủ động hoạt động trong giờ học cũng như các hoạt động ngoài giờ theo hướng dẫn của giáo viên. Qua đó việc dạy và học phân môn Tập làm văn lớp 3 đã có những thay đổi tích cực, giáo viên đạt mục tiêu giáo dục, học sinh có ý thức học tập tốt hơn, yêu thích tiếng việt hơn, biết giữ gìn và phát huy bản sắc văn hóa của dân tộc.